

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเสนอรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์

ตอนที่ 3 ผลการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

ตอนที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

จากการศึกษาเอกสาร หลักการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก มีรายละเอียดดังนี้

การบริหารเชิงบูรณาการหมายถึง การหลอมรวมปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งองค์ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ชุมชน และปัจจัยทางการบริหาร ซึ่งองค์ประกอบทั้งหลายต่างมีความสัมพันธ์และอาศัยซึ่งกัน เพื่อประโยชน์และความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานหรือองค์กร

องค์ประกอบของการบริหารเชิงบูรณาการ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ชุมชน ปัจจัยทางการบริหาร

ตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับ โรงเรียนขนาดเล็กจำแนกตามองค์ประกอบมีดังนี้

1. ผู้บริหารรับผิดชอบสูง
2. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ
3. ผู้บริหารเข้าสังคมเก่ง เป็นที่ยอมรับของสังคม
4. ผู้บริหารมีความสามารถในการ ติดต่อสื่อสาร และเข้ากับผู้อื่นได้ดี
5. ครูสามารถบูรณาการการเรียนการสอนได้
6. นักเรียนใฝ่เรียนรู้
7. ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม
8. มีการทำงานเป็นทีม
9. ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน
10. มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานและประกอบการตัดสินใจ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กจากการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์

หลังจากได้ออกรายประกอบและตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ โรงเรียนขนาดเล็กจากการศึกษาจากการศึกษาเอกสารแล้วผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทั้ง 5 โรงเรียน โดยสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา เพื่อยืนยันข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารตามบริบทจริงโดยมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารเชิงบูรณาการหมายถึง การบริหารงาน โดยการมีส่วนร่วมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อช่วยให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ ทั้งบุคลากรในโรงเรียน นอกโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน ดังนั้นชุมชนจึงมีส่วนในการประเมินผล เพื่อพัฒนาศักยภาพของโรงเรียน ดังคำสัมภาษณ์

“ ..... การบริหารเชิงบูรณาการนะหรือครับ ผมคิดว่าเป็นการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมจากชุมชน บุคลากรในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการบริหาร โดยการบูรณาการสิ่งต่าง ๆ เพื่อผลลัพธ์ของโรงเรียน .....”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา 16 มิถุนายน 2553

“...ผมว่าเป็นการบริหารงาน โดยการมีส่วนร่วมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนเพื่อช่วยให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ ทั้งบุคลากรในโรงเรียน นอกโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

“...พอว่ามันหมายถึงการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครู นักเรียนให้รุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป โดย ต้องนำองค์ความรู้ในด้านต่างๆ มาเป็นส่วนในการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียน ...”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

องค์ประกอบของการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา พบว่าองค์ประกอบของการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์การเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กประกอบด้วย **ผู้บริหาร ครู นักเรียน ปัจจัยทางการบริหาร สภาพแวดล้อมโรงเรียน และชุมชน** ดังคำสัมภาษณ์

“...องค์ประกอบของการบริหารเชิงบูรณาการนะรีพื่อคิดว่าต้องมีนักเรียนนะ มีครู มีผู้ปกครอง มีผู้บริหารโรงเรียน แล้วก็มีชาวบ้านด้วยทุกคนต้องช่วยกันต้องทำงานไปด้วยกัน โรงเรียนเราเล็กเงินน้อย...”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี, 16 มิถุนายน 2553

“...การบริหารเชิงบูรณาการก็น่าจะประกอบด้วย ผู้บริหารหรือผู้นำ สภาพสังคม สภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หน่วยงานสนับสนุน เช่นองค์กรและหน่วยราชการ...”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบึงฉิม, 18 มิถุนายน 2553

“...ในความคิดของดิฉันคิดว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารเชิงบูรณาการน่าจะประกอบด้วย บุคลากรในโรงเรียน เช่น ครู ผู้บริหาร นักการภารโรง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้าน...”

สัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง, 23 มิถุนายน 2553

“...การบริหารเชิงบูรณาการน่าจะประกอบด้วย ตัวผู้บริหาร ผู้บริหารต้องจริงใจ วัฒนธรรมชุมชน คน นักเรียน ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี, 16 มิถุนายน 2553

“...เท่าที่ผมทำงานอยู่นะ องค์ประกอบของการบริหารเชิงบูรณาการ ก็น่าจะมีผู้นำหรือผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารต้องรู้ว่าจะใช้การบูรณาการอย่างไรนะ มีบุคลากรในโรงเรียน มีชุมชน และหน่วยงาน ต้องมีการกำกับติดตาม ต้องมีผู้นำชุมชน ต้องมีเครือข่าย...”

สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านร่องแซง, 21 กรกฎาคม 2553

ตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการ ส่องค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษามีดังนี้

1. ตัวชี้วัดด้านผู้บริหารโรงเรียน มีดังนี้

- 1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.2 มีภาวะผู้นำทั้งด้านการบริหารและวิชาการ
- 1.3 เป็นผู้นำมีอาชีพมีทั้งความรู้และประสบการณ์
- 1.4 ยอมรับและทันต่อการเปลี่ยนแปลง/ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ
- 1.5 เข้าใจ/ เข้าถึง/ ดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม/ ให้ความสำคัญกับชุมชน
- 1.6 เป็นแบบอย่างที่ดีด้านเศรษฐกิจพอเพียง (ประหยัด อดออม สมถะ)
- 1.7 เป็นนักประสานงาน / มีมนุษยสัมพันธ์
- 1.8 ซื่อสัตย์ ยุติธรรม โปร่งใส มีคุณธรรม
- 1.9 อ่อนน้อมถ่อมตน ประมาทตน
- 1.10 ทำงานเชิงรุก/ มีความรับผิดชอบ
- 1.11 มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษา
- 1.12 รักลูกศิษย์
- 1.13 ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 1.14 ใช้เหตุผลในการทำงาน/ ความเป็นประชาธิปไตย
- 1.15 ให้กำลังใจตนเอง
- 1.16 มีความเสียสละ

ดังกล่าวสัมภาษณ์

“...ลักษณะผู้บริหารที่จะบริหาร โรงเรียนที่เป็นการบริหารเชิงบูรณาการนั้นผู้บริหารต้องเป็นผู้นำมีอาชีพ เอาใจเขามาใส่ใจเรา เน้นการมีส่วนร่วมกับทุกคนผู้บริหารจะต้องเป็นประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบ เป็นการบริหารแบบครอบครัว เป็นกันเองและที่สำคัญต้องรู้จักให้กำลังใจตนเอง...”

สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

“...ผู้ที่จะเป็นผู้บริหารโรงเรียนเชิงบูรณาการที่เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้จะต้องใฝ่รู้ใฝ่เรียน ศึกษาหาข้อมูลหลายด้าน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทำงานเร้ารุก..”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านร่องแซง 21 กรกฎาคม 2553

“...ผู้บริหารที่ใช้การบริหารเชิงบูรณาการจะต้องแนะนำความรู้ให้ชาวบ้านได้ ต้องให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ต้องรู้จักประมาณตน เป็นแบบอย่างที่ดี มีมวลชน คุณแลพี่น้อง ชุมชน..”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านร่องแซง 25 กรกฎาคม 2553

“...ลักษณะการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ผอ.โรงเรียนต้องมีแนวคิด มีความเป็นผู้นำที่เหมาะสม ต่อเนื่อง ติดตามสม่ำเสมอ สร้างขวัญกำลังใจ มีความยุติธรรม เสมอภาค..”

สัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง 23 มิถุนายน 2553

2. ตัวชี้วัดด้านครู มีดังนี้

- 2.1 พัฒนาเทคนิค และวิธีการสอนตลอดเวลา
- 2.2 ใฝ่การเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
- 2.3 มีความรู้ในวิชาชีพ/ ถ่ายทอดความรู้ได้ดี
- 2.4 ทันท่วงทีและยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 2.5 เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน มีความพอเพียง พอประมาณ
- 2.6 เข้าใจ จริงใจต่อนักเรียนทั้งการเรียน ละเรื่องส่วนตัว
- 2.7 รู้หน้าที่ของตน/ มีความรับผิดชอบ
- 2.8 เข้าใจวัฒนธรรมขององค์กรและชุมชน
- 2.9 มีจิตวิญญาณความเป็นครู/ มีจรรยาบรรณ
- 2.10 กล้าแสดงความคิดเห็น
- 2.11 ทำงานเป็นทีม

ดังคำสัมภาษณ์

“ ครูจะต้องมีความรู้ ทันท่วงที เตรียมสอนดี นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย มีการเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยครูเป็นผู้แนะนำ แนะนำครูจะต้องอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพเคารพผู้ใหญ่ ครูจะต้องเป็นตัวอย่างของนักเรียน ต้องกระตือรือร้น รับผิดชอบต่อเหตุการณ์โลก เข้าใจเด็กทั้งเรื่องส่วนตัวและการเรียน ครูต้องพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพของตน และให้แสดงออกทางความคิด มีประโยชน์ เพราะจะได้นำความรู้ไปใช้ ทันเหตุการณ์ของโลก ”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 20 มิถุนายน 2553

“ครูควรมีจิตสำนึก และรู้บทบาทหน้าที่ของตน มีจรรยาบรรณ มุ่งมั่นในอาชีพ จริงใจ กับผู้เรียน ไม่มีการทะเลาะวิวาทกัน...”

สัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านนาศรีคงเค็ง 28 มิถุนายน 2553

“...ครู ต้องเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร เรียนรู้ตลอดเวลา เข้าใจในธรรมชาติและ วัฒนธรรมขององค์กร วัฒนธรรมชุมชน เป็นครูมืออาชีพ เป็นครูที่ทุ่มเทกำลังกายใจเพื่อศิษย์ มีความรู้ เป็นคนดี เสียสละประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ครูจะต้องให้ความร่วมมือในการทำงานกับ โรงเรียน ทำงานเป็นทีม ไม่ไขว่คว้า รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองก็จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

“...ครูต้องมีคุณธรรม เป็นครูมืออาชีพ พัฒนาการสอนอยู่ตลอดเวลา วิเคราะห์ผู้เรียน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กันได้ share ความรู้ได้ สามารถถ่ายทอดความรู้สู่ นักเรียนได้ ...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา 16 มิถุนายน 2553

“... ครูต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง ยอมรับในการเปลี่ยนแปลง นำแนวคิดวิธีการใหม่ๆ มาใช้ใน เรื่องการสอน ต้องเป็นคนใฝ่รู้ รักในวิชาชีพ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์ของความเป็นครู เป็นครูมืออาชีพ...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านนาศรีคงเค็ง23 มิถุนายน 2553

“..ครูต้องปฏิบัติตนให้ประหยัด อดออม ให้เป็นตัวอย่างที่ดีของเด็ก เพราะถ้าครูไม่เป็น ตัวอย่างสอนไปเด็กก็ไม่เชื่อ เช่นครูสอนให้ประหยัดแต่ครูใช้จ่ายฟุ่มเฟือยให้เด็กเห็น เด็กก็จะงงว่า ครูสอนอย่างหนึ่งแล้วทำไมครูทำอีกอย่าง...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านบึงฉิม 26 มิถุนายน 2553

3. ตัวชี้วัดด้านนักเรียน มีดังนี้

- 3.1 เข้าใจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2 มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
- 3.3 มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 3.4 ขยันศึกษาค้นคว้า/ ใฝ่การเรียนรู้
- 3.5 กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก
- 3.6 มีศีลธรรม/ เคารพผู้ใหญ่

- 3.7 เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ มีวินัย
- 3.8 มีความรับผิดชอบ
- 3.9 ประหยัด อุดหนุน เห็นคุณค่าของเงิน
- 3.10 รักในอาชีพของพ่อแม่/ ผู้ปกครอง

ดั่งคำสัมภาษณ์

“ ถ้าจะนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาทำให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ให้ได้ผล นักเรียนต้องเปลี่ยนวิธีการเรียน จากเป็นฝ่ายรับฟังในสิ่งที่ครูบอก สงสัยอะไรก็ถามครู มาเป็น นักเรียนต้องมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ต้องเรียนรู้เพราะอยากรู้ ต้องเรียนรู้เพราะสนใจ ”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านร่องแซง 21 กรกฎาคม 2553

“ตัวบ่งบอกว่าลักษณะของนักเรียนที่ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนตามองค์การแห่งการเรียนรู้ก็ต้อง ขยัน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ชอบศึกษาค้นคว้า เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและต้องประหยัด อุดหนุน ใช้เงินเป็น เก็บเงินเป็น”

สัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

“...สอนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงต้องสอนจริยธรรมให้เด็กด้วยที่นี่ ครูพระมหาจุฬามหามกุฏ จะมาวันศุกร์มีอบรมจริยธรรมให้เด็กดี เก่ง เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ต้องสอนให้เด็กอดออม ทำความดีเรามีโครงการฝากเงินเด็กมีสมุดฝากออมทรัพย์ สมุดความดี ประกาศความดีหน้าเสาธง ทั้งหมดนี้ก็นำหลักปรัชญาฯ ในหลวงมาใช้”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านบึงฉิม 23 มิถุนายน 2553

“ นักเรียนต้อง เป็นคนที่ขยัน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ชอบคิดค้นคว้า นำเนื้อหาที่ตนเองไม่เข้าใจถามเพื่อนครู ผู้รู้ มีวินัยในตนเองมีเหตุมีผล เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและช่วยเหลือผู้อื่น(เช่น ครูไม่สอน ก็ต้องมาตามครูที่ห้องพักครู กลับไปบ้านช่วยพ่อแม่ ”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

4.ตัวชี้วัดด้านปัจจัยทางการบริหาร มีดังนี้

- 4.1 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองภาพอนาคตได้อย่างชัดเจน
- 4.2 กำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์
- 4.3 มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์

- 4.4 มีระบบการประเมินติดตามงาน และผลการปฏิบัติงาน
- 4.5 มีโครงสร้างการบริหารงานที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- 4.6 มีนโยบายและมาตรการในการพัฒนาวิชาชีพครูไว้อย่างชัดเจน
- 4.7 มีการพัฒนาวิชาชีพครูมุ่งเป็นพัฒนาทั้งระบบ (หลักสูตร การสอน การประเมินผล)
- 4.8 มีการพัฒนาและธำรงรักษานุเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- 4.9 โรงเรียนมีบรรยากาศแห่งความไว้วางใจยอมรับนับถือและให้เกียรติซึ่งกันและกัน
- 4.10 บุคลากรมีความเอื้ออาทร สามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- 4.11 มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งใหม่
- 4.12 ครูและนักเรียนรักและภาคภูมิใจในโรงเรียน
- 4.13 มีบรรยากาศแห่งการชื่นชมยินดีกับบุคลากรในโอกาสต่างๆ
- 4.14 การบริหารงานคำนึงถึงการตอบสนองทั้งของโรงเรียน และบุคลากร
- 4.15 มีการทบทวนเป้าหมายเป็นระยะๆ
- 4.16 นำข้อมูลย้อนกลับไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขงาน
- 4.17 มีระบบการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วม

ดั่งคำสัมภาษณ์

“ ตัวปัจจัยทางการบริหารก็จะเป็นตัวช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนให้ไปถูกทิศทาง เช่น การแบ่งงาน แบ่งหน้าที่ การกำหนดโครงสร้างการบริหารที่ทำให้ทำงานสะดวกง่าย ไม่ยุ่งยาก ยิ่งโรงเรียนเล็ก ๆ ด้วยแล้วขึ้นมีโครงสร้างซับซ้อนตายพอดีครับ มีกันอยู่ไม่กี่คน ก็ต้องปรับให้เหมาะสม โรงเรียนนี้มีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจนเช่นมีรองผู้อำนวยการโรงเรียน มีการประชุมตัดสินใจร่วมกันในทุกงานทุกเรื่อง ยึดหลักการบริหารและคุ้ยกันด้วยหลักเหตุและผล การบริหารงานเป็นผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา 16มิถุนายน 2553

“..ก่อนที่จะดำเนินงานใด ๆ ในโรงเรียนทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากรทุกภาคส่วนต้องมาช่วยกันกำหนดวิสัยทัศน์ ช่วยกันวางแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ก่อนว่าโรงเรียนเราจะเดินไปทางใด ดังนั้นในวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ก็ต้องเน้นเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่จำทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา จึงกำหนดนโยบาย ทำแผนปฏิบัติการ โดยเน้น การกำกับติดตาม ขยายผลไปเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งชุมชน/โรงเรียน...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านร่องแซง 21 กรกฎาคม 2553

“ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง กำกับติดตามการทำงานของครูให้ปฏิบัติตามแนวนโยบายและเป้าหมาย ดำเนินการตามกรอบหรือแผน โดยการตั้งคณะกรรมการตามกรอบของงาน โดยเป็นที่ยอมรับของทุกคน เมื่อติดตามเสร็จก็ต้องบอกเจ้าของเรื่องเจ้าของโครงการว่างานที่ทำเป็นอย่างไร ต้องสะท้อนผลให้เขารู้ ถ้าดี เขาจะได้ดีใจ ถ้ายังมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงก็ต้องบอกกัน แต่บอกแบบดี ๆ แบบคนอยู่ด้วยกันที่นี้มีการมอบงาน แต่ถามว่าทำได้หรือไม่โดย ผอ. โรงเรียนจะคอยช่วยเหลือ กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน กำกับติดตาม/ ปัญหา เพื่อช่วยแก้ไขเมื่อผลออกได้ฟังผลสะท้อน และนำไปปรับปรุงแก้ไข ”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา 19 มิถุนายน 2553

“...การจะบริหารเชิงบูรณาการได้ผล ปัจจัยที่เขาเรียกว่า ปัจจัยทางการบริหารสำคัญนะ เพราะจะเป็นตัวตะล่อมงานให้ถูกร่องถูกรอย การทำงานต้องมีบรรยากาศที่ดี ต้องอยู่อย่างมีความสุข ยกย่องผู้ปฏิบัติการดี ชมเชย เป็นกำลังใจในการทำงานของโรงเรียน ทำกิจกรรมดีเด่นเสนอต่อชุมชน สร้างขวัญกำลังใจให้ครูในโรงเรียน อยู่อย่างรักเคารพกัน ช่วยเหลือเพื่อแผ่นดินแบบคนไทยนั้น จะได้จัดความไม่มั่นใจ ความกลัวต่าง ๆ ที่นี้ครูนักเรียนก็กล้าคิดที่จะทำโน่นทำนี่เพื่อพัฒนาโรงเรียน”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

“.....ไ้การบริหารอะไรก็แล้วแต่ ถ้าไม่มีการพัฒนาครู ก็ไปไม่รอดเพราะส่วนใหญ่คนทำคือครู ถ้าครู ไม่รู้เรื่องที่ผู้บริหารสั่ง ก็ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร เพราะฉะนั้นจะต้องมีแผนในการพัฒนาครูเลยนะ ไม่ใช่หนีอยากส่งครูไปอบรมที่ไหนก็ส่งไป ต้องดูด้วยว่าส่งไปกลับมาแล้วได้ประโยชน์อะไร ต้องจัดทำสถิติเห็นว่าครูคนไหนไม่เคยไปอบรมเลยต้องพัฒนาเขา ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ มีความเป็นผู้นำ รู้จักวิเคราะห์ แล้วก็ต้องทำให้ชุมชน นักเรียน ครู รักโรงเรียนด้วยใจให้ได้พอว่านะ ”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาบ้านนาศรีคงเค็ง 23 มิถุนายน 2553

5. ตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน มีดังนี้

- 5.1 เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอก
- 5.2 บรรยากาศร่มรื่น เหมาะสมกับการเรียนรู้
- 5.3 สภาพห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้
- 5.4 สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอน
- 5.5 ใช้ธรรมชาติเป็นเครื่องมือ/ สื่อในการเรียนรู้

5.6 สามารถใช้ทรัพยากรทุกอย่างเป็นแหล่งเรียนรู้

5.7 ปลอดภัยเหมาะสำหรับการเรียนรู้

ดั่งคำสัมภาษณ์

“...สำหรับโรงเรียนที่จะใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาผสมผสานในการบริหารงานในยุคที่จะทำให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ นั้น สิ่งที่ต้องไม่ลืมนึกถึงคือ โรงเรียนต้องมีสถานที่ มีบริเวณ และต้องใช้พื้นที่ความรู้ของโรงเรียนทุกส่วน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียน ต้องใช้หลักสูตร เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรม จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ใช้สื่อตามธรรมชาติ สภาพแวดล้อมต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ แต่ก็จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาช่วยในเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ต้องมีห้องสมุดที่เตรียมพร้อมให้เด็กได้เรียนรู้ ได้สืบค้น...”

สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านร่องแซง 21 กรกฎาคม 2553

“...การที่จะทำให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนั้นตัวสภาพแวดล้อม สภาพห้องเรียนก็สำคัญ สภาพแวดล้อมต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ เช่น ทำปุ๋ย ก็ต้องใช้แปลงผัก สภาพห้องเรียนก็ต้องพร้อมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ถ้าเขาอยากรู้เรื่องอะไรก็สามารถหาคำตอบได้โดยไม่ต้องรอครู นักเรียนต้องมีใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอก...”

สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา 6 มิถุนายน 2553

“...สิ่งที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จคือ ต้องเข้าใจก่อนว่าหน้าตาเศรษฐกิจพอเพียงที่เห็นกันของจริงเป็นอย่างไร ก็โดยต้องให้เด็กทำเองเช่น ปลูกผักในโรงเรียนแล้วนักเรียนได้อะไร เกิดประโยชน์อะไรตามมา ทำให้นักเรียนดีขึ้นอย่างไรสิ่งเหล่านี้จะทำให้โรงเรียนต้องมีสถานที่ที่มีแหล่งเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียน เพื่อช่วยให้เขาเข้าใจง่ายขึ้นคราวนี้ถ้าไปประยุกต์ใช้กับด้านอื่น ๆ ก็จะง่ายขึ้น...”

สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านนาศรีคงเค็ง 23 มิถุนายน 2553

“...ต้องเป็นเรื่องสถานที่มาก่อนนะ ถ้าไม่มีที่ทางก็จะยากแต่โชคดีที่โรงเรียนเรามีพื้นที่พอสมควร จึงแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น แบ่งพื้นที่ในการเลี้ยงปลา เลี้ยงหมูป่า ปลูกผัก เป็นต้นซึ่งสิ่งเหล่านี้ต่างเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียนในเรื่องของวิธีการปฏิบัติหรือขั้นตอนต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนอีกด้วย เป็นการสอนให้เด็กรักในอาชีพของพ่อแม่หรืออาชีพหลักในชุมชน...”

สัมภาษณ์ครู โรงเรียนบ้านร่องแซง 21 กรกฎาคม 2553

“...พ่อคิดว่าน่าจะถ้าจะให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ บรรยากาศในโรงเรียนก็เป็นเรื่องสำคัญเช่นถ้าอยากให้ได้รู้เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงก็ต้องทำให้เห็น ต้องแสดงให้ดู แล้วก็ต้องให้ลองทำเด็กถึงจะรู้ถึงตัวครูเองก็หะ บางคนก็ยังไม่รู้ว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้คืออะไรแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างไร พ่อก็ต้องจัดบรรยากาศ ต้องสร้างบรรยากาศ ต้องมีแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม บรรยากาศร่มรื่นแต่ต้องไม่ลืมเรื่องความปลอดภัยของเด็กด้วย....”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

6. ตัวชี้วัดด้านชุมชน มีดังนี้

- 6.1 เป็นแหล่งเรียนรู้/ มีแหล่งเรียนรู้/ เอื้อต่อการเรียนรู้
- 6.2 บุคคลในชุมชนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
- 6.3 มีภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6.4 ร่วมคิด/ ร่วมทำ/ ร่วมภาคภูมิใจกับโรงเรียน (มีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียน)
- 6.5 เข้าใจโรงเรียน/ มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน
- 6.6 ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 6.7 พร้อมช่วยเหลือโรงเรียน
- 6.8 มีแหล่ง/ เครือข่าย สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน

ดังกล่าวสัมภาษณ์

“...สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งนะครั้นอาจารย์จะทำให้การทำงานของโรงเรียนประสบความสำเร็จชุมชนมีส่วนมากเลยครั้น จะต้องมีการร่วมกันทำงานกับผู้ปกครอง ต้องสื่อสารกับชุมชน และชุมชนต้องมีความรู้ เรื่องการเปลี่ยนแปลงของโลก...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านนาศรีคงตั้งบ้านหินลาดนาดี 18 มิถุนายน 2553

“...และนอกจากนี้ยังมีชุมชนจะต้องให้ความร่วมมือกับโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้ององค์ความรู้ทางด้านเศรษฐกิจพอเพียงและเรื่องอื่น ๆ ซึ่งชุมชนจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของนักเรียน เช่น การสอนให้เด็กนักเรียนทำปุ๋ยหมัก การปลูกผัก การสอนมวยไทย เป็นต้น...”

สัมภาษณ์กรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบึงฉิม 19 มิถุนายน 2553

“...ชุมชนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ชุมชนต้องมีภูมิปัญญาชาวบ้านเช่นเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ คนตรี ศิลปะ (หมอลำ) หัตถกรรม จักสาน มีแหล่งวัฒนธรรม เป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็ก เช่น ศูนย์กศน. Share ความรู้กัน เช่น งานอาชีพ...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 17 มิถุนายน 255

“...บุคลากรในท้องถิ่นเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เช่น โรงเรียนนี้ทำขยะรีไซเคิล เสริมสวย ในโรงเรียนชาวบ้านช่วยทั้งนั้น ต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยภูมิปัญญาท้องถิ่นชุมชน ต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ เช่น การเลี้ยง ไก่ หมู ครอบๆ โรงเรียน การปลูกมะเขือเทศขาย การตอนมะเขือเทศ โดยไปเป็นบางครั้ง หรือบางทีก็มีการวางแผน โบราณที่สถานีอนามัย ...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านนาศรีคงเค็ง 23 มิถุนายน 2553

“...ชุมชนต้องมีแหล่งเรียนรู้ มีภูมิปัญญามาสอนในโรงเรียน ชุมชน ต้องมีความรู้สึกรู้สึที่ติดกับโรงเรียนอย่างที่โรงเรียนนี้ ชุมชนเปลี่ยนทัศนคติเพราะเห็นครูไปเยี่ยมเด็กที่บ้านเมื่อเด็กมีปัญหา ไม่ได้ไปชุมชน เฉพาะงานบุญเหมือนเมื่อก่อน ตอนนี้ชาวบ้านเดินเข้าโรงเรียนเอง ฝรั่งเศสที่อาจารย์ท่านก็เป็นฝีมือชาวบ้าน...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านบึงนิม 23 มิถุนายน 2553

“...ตัวหนึ่งที่จะทำให้การบริหารเชิงบูรณาการตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ผลหรือไม่ได้ผลคือชุมชน ชุมชนต้องให้ความร่วมมือ เห็นความสำคัญ ไม่งั้นงานไม่เกิด ทีนี้โดยประสบการณ์ถ้าไม่มีการบอกกล่าวกันชาวบ้านจะไม่รู้เรื่องว่าโรงเรียนจะให้ช่วยเหลืออะไร ดังนั้นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านทราบ ที่โรงเรียน มีการส่งเสริมทักษะอาชีพช่างตัดผม และเสริมสวย 2 เทอม ก็ได้ชาวบ้านมาช่วยทั้งหมด...”

สัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านนาศรีคงเค็ง 25 มิถุนายน 2553

ขั้นตอนการนำรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสู่การปฏิบัติ มีดังนี้

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา พบว่าขั้นตอนการนำรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสู่การปฏิบัติมีดังนี้

1. ผู้บริหารประชุมครู/ชุมชน ชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนทั้งเรื่องการบริหารและจัดการเรียนการสอน
2. ระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในโรงเรียน/ คณะกรรมการสถานศึกษา/ ชุมชน ถึงแนวทางการนำไปปฏิบัติในโรงเรียน
3. นำผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาไปดูงานสถานศึกษาต้นแบบ

4. ครุณาไปปฏิบัติจริงโดยบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้
5. นิเทศ ประเมินผล ติดตามผล โดยผู้บริหาร หรือผู้ที่ได้รับการมอบหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุง
6. นำข้อมูลสารสนเทศจากการนิเทศติดตามผลมาเป็นแนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนในปีต่อไป
7. ขยายผลไปยังเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ดั่งคำสัมภาษณ์

“...ที่ได้ทำมาก็เริ่มจากร่วมประชุมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ชาวบ้าน หลายๆ ครั้ง ขอความร่วมมือ ขอความ เห็นชี้แจงชาวบ้าน ให้ชาวบ้านช่วยคิด ตั้งงบประมาณประมาณ บอกความจำเป็น เหตุผล เป็นทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน 2 หมู่บ้านประชาชนมีบทบาทสำคัญ ประชาชนที่นี้ผ่านการประเมินแบบเศรษฐกิจพอเพียง เป็นพ่อครู แม่ครูเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งหมดใช้หลักความมีส่วนร่วม...”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนบ้านบึงฉิม 23 มิถุนายน 2553

“...อันนี้ก็ต้องเล่ายาวหน่อยนะครับอาจารย์ผมก็ประชาสัมพันธ ให้ความรู้ ให้ความตระหนักแก่คณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้ประสบผลสำเร็จ เช่นผมเชิญชาวบ้านที่ประสบความสำเร็จในการไถ่สวนผสมมาพูดให้ครูฟังถึงข้อดี ข้อที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตปัจจุบัน พอเข้าใจกันดีแล้วก็เริ่มวางแผนการทำงาน กำหนดเป้าหมายกันเลยว่าต้องการอะไรบ้าง หลังจากนั้นหาเจ้าภาพรับผิดชอบโดยทำงานเป็นคณะเป็นทีม แล้วก็ลงมือทำกันเลย ตัวผู้บริหารเองก็ต้องคอยดูว่าเขาต้องการความช่วยเหลืออะไร คอยดูว่าทำงานแล้วมีปัญหาอะไรหรือไม่ แต่อย่าไปจู้จี้กับเขามากไม่ดี เขาไม่ชอบ เมื่อผลออกมาก็ฟังผลสะท้อน และนำไปปรับปรุงแก้ไข ”

สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนแก่นาโนมีวิทยา 18 มิถุนายน 2553

“...เท่าที่พอ.ทำนะก็จะให้บุคลากร และนักเรียนไปศึกษาดูงานเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจะให้เห็นของจริงว่าเขาทำกันอย่างไร แล้วกลับมาที่ประชุมปรับใช้กันที่ว่าที่โรงเรียนของเราจะทำอะไรได้บ้าง พอทำได้ผลแล้วก็ขยายดำเนินการ ปรับปรุง พัฒนาต่อไป ”

สัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านหินลาดนาดี 16 มิถุนายน 2553

“ผอ. ประชุม ชีแจงเรื่องหลักการใช้เศรษฐกิจพอเพียง ระดม ความคิดจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาทั้งหมดโดยใช้การปรึกษาหารือ เมื่อเข้าใจตรงกันแล้วให้ครูนำไปปฏิบัติจริง โดยบูรณาการสาระการเรียนรู้ ตัวผอ.เอง ออกนิเทศ ประเมินผล หาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงงานนำแนวคิดที่ควรปรับปรุงมาเสนอเข้าแผนปฏิบัติการโรงเรียน ปีต่อไป”

สัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านนาศรีดงเค็ง 23 มิถุนายน 2553

“ผมก็เริ่มจากให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่นร่วมประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับคณะครูร่วมใน การพัฒนาชุมชนทั้งในโรงเรียนต้องให้เขาร่วมทุกขั้นตอน รวมถึงการกำกับติดตามด้วย จากนั้นเมื่อประสบผลสำเร็จแล้วก็ขยายผล ขยายผล ไปเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งชุมชนอื่น โรงเรียนอื่น ผู้นำชุมชนอย่างนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็ช่วยได้เยอะ..”

สัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านร่องแซง21 กรกฎาคม 2553

ตอนที่ 3 ผลการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

หลังจากการสรุปข้อมูลในตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้จัดสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยืนยันข้อค้นพบโดยมีรายละเอียดดังนี้

ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้เชี่ยวชาญทุกคนยืนยันองค์ประกอบตามข้อค้นพบของผู้วิจัย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียน
2. ครู
3. นักเรียน
4. ปัจจัยทางการบริหาร
5. สภาพแวดล้อมในโรงเรียน
6. ชุมชน

โดยตัวชี้วัดแต่ละองค์ประกอบผลจากการสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวชี้วัดด้านผู้บริหารโรงเรียน

ตัวชี้วัดด้านผู้บริหารโรงเรียน ทั้งหมดประกอบด้วย 16 ตัวชี้วัดตามข้อค้นพบของผู้วิจัยแต่มีการปรับด้านภาษาเพิ่มข้อความบางประเด็นเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น ข้อเป็นแบบอย่างที่ดีด้านเศรษฐกิจพอเพียงผู้เชี่ยวชาญให้ตัดข้อความในวงเล็บ(ประหยัด อดออม สมถะ) ออก เพราะจะทำให้เกิดข้อจำกัดในทางปฏิบัติ ดังรายละเอียด

“...สิ่งที่ฝากผู้วิจัยไปพิจารณาคือ ผมว่าข้อความในวงเล็บข้อ1.6 (ประหยัด อดออม สมถะ) ควรตัดออกนะ เพราะจะทำให้เกิดข้อจำกัดในทางปฏิบัติ .....”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2 ,27 ธันวาคม 2553

“...คิดฉันคิดว่าข้อที่ 1.11 มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษา น่าจะปรับเป็นการจัดการศึกษาน่าจะตรงกับลักษณะงานผู้บริหารมากกว่า...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3 , 27 ธันวาคม 2553

สรุปตัวชี้วัดการบริหารการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านผู้บริหารโรงเรียน มีดังนี้

- 1.1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.2) มีภาวะผู้นำทั้งด้านการบริหารและวิชาการ
- 1.3) เป็นผู้นำมีอาชีพมีทั้งความรู้และประสบการณ์
- 1.4) ยอมรับและทันต่อการเปลี่ยนแปลง/ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
- 1.5) เข้าใจ เข้าถึง ดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ให้ความสำคัญกับชุมชน
- 1.6) เป็นแบบอย่างที่ดีด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.7) เป็นนักประสานงาน มีมนุษยสัมพันธ์
- 1.8) ซื่อสัตย์ ยุติธรรม โปร่งใส มีคุณธรรม
- 1.9) อ่อนน้อมถ่อมตน ประมาทตน
- 1.10) ทำงานเชิงรุก/ มีความรับผิดชอบ
- 1.11) มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการศึกษา
- 1.12) รักลูกศิษย์
- 1.13) ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 1.14) ใช้เหตุผลในการทำงาน/ ความเป็นประชาธิปไตย
- 1.15) ให้กำลังใจตนเอง
- 1.16) มีความเสียสละ

2. ตัวชี้วัดด้านครู

ตัวชี้วัดด้านครูตามข้อค้นพบของผู้วิจัยมีทั้งหมด 11 ตัวชี้วัดซึ่งจากการสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มตัวชี้วัด 1 ตัวและปรับภาษา ดังการสัมมนาตอนหนึ่งที่กล่าวว่า

“ ตัวชี้วัดด้านครูผมว่าก่อนที่จะได้ตัวชี้วัดที่ 2.1 พัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนตลอดเวลา ครูควรจะต้องมีความรู้เรื่องความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและการประเมินหลักสูตรดังนั้นน่าจะเพิ่มประเด็นนี้เข้าไปเป็นอีกอีกตัวชี้วัดหนึ่ง”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2 , 27 ธันวาคม 2553

“ ตัวชี้วัดด้านครูเท่าที่พิจารณาคุกกี้ครอบคลุมแล้วนะคะเพียงแต่เสนอแนะด้านภาษาเพื่อให้ชัดเจนและสละสลวยอีกนิดหน่อย เช่น ข้อ2.2.2เพิ่มคำว่าอยู่เสมอตรงท้ายประโยค ก็จะเป็นใฝ่การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ข้อ2.4 ปรับเป็นก้าวทันและยอมรับการเปลี่ยนแปลง ข้อ2.9 เพิ่มคำว่าคุณธรรมจริยธรรมลงไปด้วย เป็นมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรมและมีจรรยาบรรณ ข้อ 2.10 เพิ่มอย่างสร้างสรรค์ไว้ท้ายประโยค ส่วนข้ออื่นๆ ก็ชัดเจนดีแล้วค่ะ”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3 , 27 ธันวาคม 2553

สรุปตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านครู มีดังนี้

- 2.1) มีความรู้เรื่องหลักสูตรและประเมินผลหลักสูตร
- 2.2) พัฒนาเทคนิค และวิธีการสอนตลอดเวลา
- 2.3) ใฝ่การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
- 2.4) มีความรู้ในวิชาชีพ/ ถ่ายทอดความรู้ได้ดี
- 2.5) ก้าวทันและยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 2.6) เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน มีความพอเพียง พอประมาณ
- 2.7) เข้าใจ จริใจต่อนักเรียนทั้งการเรียน ละเรื่องส่วนตัว
- 2.8) รู้หน้าที่ของตน/ มีความรับผิดชอบ
- 2.9) เข้าใจวัฒนธรรมขององค์กรและชุมชน
- 2.10) มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรมและ มีจรรยาบรรณ
- 2.11) กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์
- 2.12) ทำงานเป็นทีม

3. ตัวชี้วัดด้านนักเรียน

ตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านนักเรียนที่ผู้วิจัยค้นพบมีทั้งหมด 10 ตัวชี้วัด ซึ่งจากการสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้เพิ่มตัวชี้วัดอีก ประเด็น คือ มีจิตสาธารณะ ดังรายละเอียด

“จากตัวชี้วัดที่ผู้วิจัยนำเสนอก็ชัดเจนและครอบคลุมดี แต่ดิฉันใคร่ขอเสนอแนะให้ตรงกับสถานการณ์ของประเทศในตอนนี้หน่อย จะเห็นว่าเด็กสมัยนี้ขาดจิตสำนึกในการรับผิดชอบในการใช้ของสาธารณะ เช่น เปิดน้ำทิ้ง เปิดไฟทิ้ง ถ้าในเด็กประถมเราปลูกฝังให้มีจิตสาธารณะเสียตั้งแต่ยังเด็กก็จะช่วยได้เยอะ ดังนั้นควรเพิ่มประเด็นเรื่องการมีจิตสาธารณะเข้าไปด้วย”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3, 27 ธันวาคม 2553

สรุปตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านนักเรียน มีดังนี้

- 3.1) เข้าใจแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2) มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
- 3.3) มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 3.4) ขยันศึกษาค้นคว้า/ ใฝ่การเรียนรู้
- 3.5) กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก
- 3.6) มีศีลธรรม/ เคารพผู้ใหญ่
- 3.7) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ มีวินัย
- 3.8) มีความรับผิดชอบ
- 3.9) ประหยัด อุดออม เห็นคุณค่าของเงิน
- 3.10) รักในอาชีพของพ่อแม่/ ผู้ปกครอง
- 3.11) มีจิตสาธารณะ

4. ตัวชี้วัดด้านปัจจัยทางการบริหาร

ตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านปัจจัยทางการบริหารที่ผู้วิจัยค้นพบมีทั้งหมด 16 ตัวชี้วัด ผลจากการสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้เพิ่มตัวชี้วัดประเด็นการกำหนดวิสัยทัศน์ ปรัชญาและค่านิยมของโรงเรียน และ ตัวชี้วัดข้อ 2.4.13 ให้เพิ่มคำว่าชุมชน ดังรายละเอียด

“ ก่อนที่เป็นตัวชี้วัดที่ 4.1 สถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ปรัชญาและค่านิยมของโรงเรียนให้ชัดเจนก่อนแล้วจึงค่อยมากำหนดเป็นพันธกิจ ดังนั้นดิฉันเห็นว่าน่าจะเพิ่มประเด็นดังกล่าวลงไปด้วย...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3 , 27 ธันวาคม 2553

“...สำหรับข้อ 2.4.13 นั้น ดิฉันเห็นว่าถ้าจะให้สื่อ และครอบคลุมประเด็นตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดควรเพิ่มคำว่าชุมชนด้วย”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1 , 27 ธันวาคม 2553

สรุปตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านปัจจัยทางการบริหาร มีดังนี้

- 4.1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ปรัชญาและค่านิยมของโรงเรียน
- 4.2) มีการกำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์
- 4.3) มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์
- 4.4) มีระบบการประเมินติดตามงาน และผลการปฏิบัติงาน
- 4.5) มีโครงสร้างการบริหารงานที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- 4.6) มีนโยบายและมาตรการในการพัฒนาวิชาชีพครูไว้อย่างชัดเจน
- 4.7) มีการพัฒนาวิชาชีพครูมุ่งเป็นพัฒนาทั้งระบบ (หลักสูตร การสอน การประเมินผล)
- 4.8) มีการพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากรอย่างเป็นระบบ
- 4.9) มีบรรยากาศแห่งความไว้วางใจยอมรับนับถือและให้เกียรติซึ่งกันและกัน
- 4.10) บุคลากรมีความเอื้ออาทร สามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- 4.11) มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งใหม่
- 4.12) ครูและนักเรียนรักและภาคภูมิใจในโรงเรียน
- 4.13) มีบรรยากาศแห่งการชื่นชมยินดีกับบุคลากรในโอกาสต่างๆ
- 4.14) การบริหารงานคำนึงถึงการตอบสนองทั้งของโรงเรียน บุคลากรและชุมชน
- 4.15) มีการทบทวนเป้าหมายเป็นระยะๆ
- 4.16) นำข้อมูลย้อนกลับไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขงาน
- 4.17) มีระบบการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วม

5 ตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อมโรงเรียน

ตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านปัจจัยทางการบริหารที่ผู้วิจัยค้นพบมีทั้งหมด 7 ตัว จากการสัมภาษณ์

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ไม่มีการเพิ่มหรือลดตัวชี้วัด มีเพียงแต่การปรับภาษาโดยการเพิ่มคำว่า สภาพแวดล้อมในข้อ 2.5.3 เพื่อความสมบูรณ์ของตัวชี้วัด ดังรายละเอียด

“...ข้อ2.5.3 เพื่อความสมบูรณ์และครอบคลุมของเนื้อหาสาระควรเติมคำว่าสภาพแวดล้อมลงไปด้วย ก็จะเป็น สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3 , 27 ธันวาคม 2553

“...ผมคิดว่าก็ชัดเจนครอบคลุมดีแล้วนะครับที่แรกสงสัยว่าสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนอยู่ที่ไหน แต่เมื่อพิจารณาจากเอกสารประกอบการสัมมนาแล้วผู้วิจัยจัดอยู่ในกลุ่มของชุมชนก็โอเคแล้วครับ...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4 , 27 ธันวาคม 2553

สรุปตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านสภาพแวดล้อมโรงเรียน มีดังนี้

- 5.1) เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอก
- 5.2) บรรยากาศร่มรื่น เหมาะสมกับการเรียนรู้
- 5.3) สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้
- 5.4) สภาพแวดล้อมใน โรงเรียนเหมาะสมเป็นแหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอน
- 5.5) ใช้ธรรมชาติเป็นเครื่องมือ/ สื่อในการเรียนรู้
- 5.6) สามารถใช้ทรัพยากรทุกอย่างเป็นแหล่งเรียนรู้
- 5.7) ปลอดภัยเหมาะสำหรับการเรียนรู้

6. ตัวชี้วัดด้านชุมชน

ตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านชุมชน ที่ผู้วิจัยค้นพบมีทั้งหมด 8 ตัว ผลจากการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญไม่มีการเพิ่มตัวชี้วัด แต่มีการปรับภาษาหรือคำ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและให้ข้อสังเกตบางประการดังรายละเอียด

“โดยภาพรวมผมก็คิดว่าครอบคลุมแล้ว เพียงแต่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมคำว่าชุมชน มันอาจจะกว้างไป ถ้าระบุว่าชุมชนคือใครก็จะชัดดี แต่ผู้วิจัยอาจจะกำหนดไว้แล้วตรงขอบเขต หรือนิยามศัพท์พอตีความยังไม่เจอ และ สิ่งหนึ่งที่สำคัญมากในเรื่องของการบริหารงานหรือจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันคือต้องมีเครือข่าย ถ้าชุมชนมีเครือข่ายก็จะสามารถช่วยเหลือโรงเรียนได้ดีขึ้น”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4 , 27 ธันวาคม 2553

“..ดิฉันข้อที่6.7 พร้อมช่วยเหลือโรงเรียน น่าจะเพิ่มคำว่าสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยจะทำให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3 , 27 ธันวาคม 2553

“...ผมว่าชุมชนก็น่าจะประกอบด้วยผู้ปกครองนักเรียน ชาวบ้านทั่วไป ผู้นำหมู่บ้าน วัดด้วย แล้วก็หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย เพราะเท่าที่ผมสัมผัสอยู่กลุ่มเหล่านี้เวลาโรงเรียนเดือดร้อนอะไรเขาก็ช่วยเหลือ...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5 , 27 ธันวาคม 2553

สรุปตัวชี้วัดการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กด้านชุมชน มีดังนี้

- 6.1) เป็นแหล่งเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการเรียนรู้
- 6.2) บุคคลในชุมชนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
- 6.3) มีภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6.4) ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมภาคภูมิใจกับโรงเรียน
- 6.5) เข้าใจโรงเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน
- 6.6) ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 6.7) พร้อมช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียน
- 6.8) มีแหล่ง และเครือข่าย สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน

ขั้นตอนการนำรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสู่การปฏิบัติกิจกรรมสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีรายละเอียดดังนี้

ผลจากการสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญพบว่า ขั้นตอนการนำรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสู่การปฏิบัติซึ่งผู้วิจัยนำเสนอประกอบด้วย 8 ขั้นตอน โดยผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้เพิ่มขั้นตอนการศึกษาบริบทชุมชนก่อนที่ผู้บริหารจะเริ่มประชุมครู ชุมชน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและในขั้นตอนที่ 7 เพิ่มคำว่าแผนกลยุทธ์ ก่อนที่จะทำแผนปฏิบัติการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

“ผมว่าก่อนที่จะเริ่มขั้นตอนที่ 1 ที่ผู้บริหารประชุมครู ชุมชน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำมาประยุกต์ใช้กับ โรงเรียนทั้งเรื่องการบริหารและจัดการเรียนการสอนนั้น น่าจะมีการศึกษาบริบทของชุมชนก่อนนะครับว่าชุมชนมีความรู้ มีความพร้อมหรือไม่ เพราะถ้าเราไม่ศึกษาบริบทก่อนเมื่อลงมือปฏิบัติจริงก็อาจจะพบปัญหาอุปสรรคมากมาย...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2, 27 ธันวาคม 2553

“... ขั้นตอนที่ 7 ฉะนั้นเสนอว่า ก่อนที่จะทำแผนปฏิบัติการน่าจะมีการกำหนดแผนกลยุทธ์ก่อนแล้วจึงค่อยลงไปที่แผนปฏิบัติการ...”

ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3, 27 ธันวาคม 2553

สรุปขั้นตอนการนำรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสู่การปฏิบัติมี 9 ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาบริบทของชุมชนเพื่อศึกษาความพร้อมนำรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
2. ผู้บริหารประชุมครู ชุมชน ชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำมาประยุกต์ใช้กับ โรงเรียนทั้งเรื่องการบริหารและจัดการเรียนการสอน
3. ระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ถึง แนวทางการนำไปปฏิบัติในโรงเรียน(ทั้งการบริหารและการเรียนการสอน)
4. นำการปฏิบัติสู่โรงเรียน (หลักสูตร/แผนการจัดการเรียนรู้และการบริหาร โรงเรียน)
5. นำผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาไปดูงานสถานศึกษาต้นแบบ
6. ครูนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริงในห้องเรียนโดยบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้
7. นิเทศ ประเมินผล ติดตามผล โดย ผู้บริหาร โรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับการมอบหมายอย่างมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาปรับปรุง
8. นำข้อมูลสารสนเทศจากการนิเทศติดตามผลมาเป็นแนวคิดในการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียนในปีต่อไป
9. ขยายผลไปยังเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

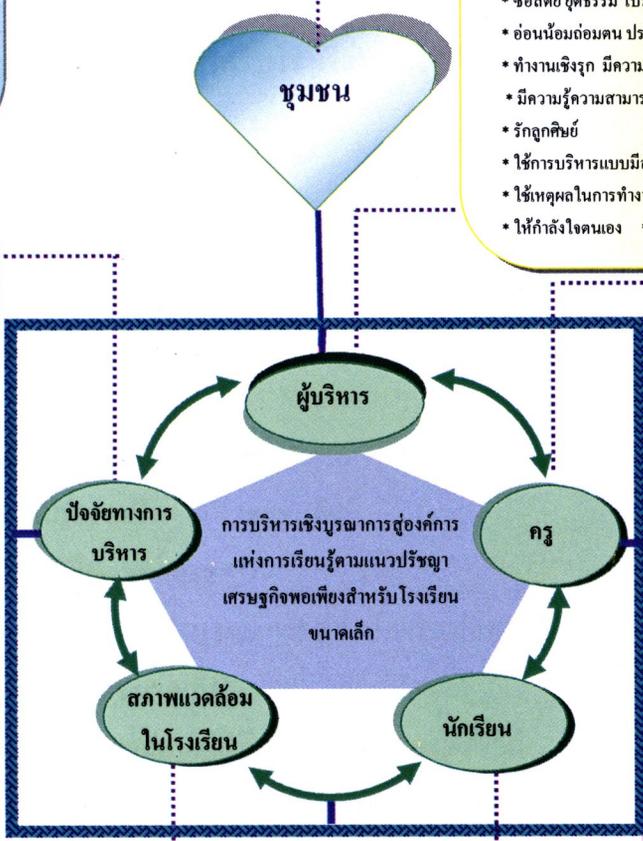
หลังจากได้ข้อสรุปองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและขั้นตอนการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสู่การปฏิบัติแล้ว ผู้วิจัยได้

นำเสนอรูปแบบโดยการสัมมนาในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประเด็นในการสัมมนาประกอบด้วยความชัดเจนและครอบคลุม ความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง สิ่งที่ควรเพิ่มเติมข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ผลการสัมมนา ผู้เชี่ยวชาญยืนยันรูปแบบที่ผู้วิจัยนำเสนอด้งภาพ

- * เป็นแหล่งเรียนรู้ มีแหล่งเรียนรู้ เพื่อต่อการเรียนรู้
- * บุคคลในชุมชนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
- * มีภูมิปัญญาท้องถิ่น
- * ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมภาคภูมิใจกับโรงเรียน
- * เข้าใจ โรงเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน
- * ขอมรับการเปลี่ยนแปลง
- * พร้อมช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริม การจัดการศึกษาโรงเรียน
- * มีแหล่ง / เครือข่าย สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน

- * มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองภาพอนาคต ได้อย่างชัดเจน
- * มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- * มีภาวะผู้นำทั้งด้านการบริหารและวิชาการ
- * ขอมรับและทันต่อการเปลี่ยนแปลง ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
- * เข้าใจ เข้าถึง ถึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ให้ความสำคัญกับชุมชน
- * เป็นแบบอย่างที่ดีด้านเศรษฐกิจพอเพียง
- * เป็นนักประสานงาน มีมนุษยสัมพันธ์
- * ซื่อสัตย์ ยุติธรรม โปร่งใส มีคุณธรรม
- * อ่อนน้อมต่อคน ปรมาณคน
- * ทำงานเชิงรุก มีความรับผิดชอบ
- * มีความรู้ความสามารถด้านจัดการศึกษา
- * รักลูกศิษย์
- * ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม
- * ให้ความสำคัญในการทำงาน/ ความเป็นประชาธิปไตย
- * ให้กำลังใจตนเอง * มีความเสียสละ

- * มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ปรัชญา ค่านิยมของโรงเรียน
- * มีการกำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์
- * มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์
- * มีระบบการประเมินติดตามงาน และผลการปฏิบัติงาน
- * มีโครงสร้างการบริหารงานที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
- * มีนโยบายและมาตรการในการพัฒนาวิชาชีพครูไว้อย่างชัดเจน
- * มีการพัฒนาวิชาชีพครูมุ่งเป็นพัฒนาทั้งระบบ (หลักสูตร การสอน การประเมินผล)
- * มีการพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากรอย่างเป็นระบบ
- * มีบรรยากาศแห่งความไว้วางใจยอมรับนับถือและให้เกียรติซึ่ง กัน และกัน
- * บุคลากรมีความเอื้ออาทร สามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- * มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งใหม่
- * ครูและนักเรียนรักและภาคภูมิใจในโรงเรียน
- * มีบรรยากาศแห่งการชื่นชมยินดีกับบุคลากรในโอกาสต่างๆ
- * การบริหารงานคำนึงถึงการตอบสนองทั้งของโรงเรียน บุคลากรและชุมชน
- * มีการทบทวนเป้าหมายเป็นระยะๆ
- * นำข้อมูลย้อนกลับไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขงาน
- * มีระบบการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วม

- * มีความรู้เรื่องหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตร
- * พัฒนาเทคนิค และวิธีการสอนลดเวลา
- * ใฝ่การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- * มีความรู้ในวิชาชีพ ถ่ายทอดความรู้ได้ดี
- * ก้าว ทันและยอมรับเปลี่ยนแปลง
- * เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน มีความพอเพียงพอประมาณ
- * เข้าใจ จริงใจต่อนักเรียนทั้งการเรียน และเรื่องส่วนตัว
- * ใฝ่หน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบ
- * เข้าใจวัฒนธรรมขององค์กรและชุมชน
- * มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรมมีจรรยาบรรณ
- * กล้านแสดงความคิดเห็น
- * ทำงานเป็นทีม

- * เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอก
- * บรรยากาศร่มรื่น เหมาะสมกับการเรียนรู้
- * สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้
- * สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเหมาะสมเป็นแหล่ง เรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอน
- * ใช้ธรรมชาติเป็นเครื่องมือ/ สื่อในการเรียนรู้
- * สามารถใช้ทรัพยากรทุกอย่างเป็นแหล่งเรียนรู้
- * ปลอดภัยเหมาะสำหรับการเรียนรู้

- * เข้าใจแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- * มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
- * มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- * ขยันศึกษา ค้นคว้า/ ใฝ่การเรียนรู้
- * กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก
- * มีศีลธรรม/ เคารพผู้ใหญ่
- * เอื้อเฟื้อต่อแต่ เสียสละ มีวินัย
- * มีความรับผิดชอบ
- * ประหยัด คอคม เห็นคุณค่าของเงิน
- * รักในอาชีพของพ่อแม่/ ผู้ปกครอง
- * มีจิตสาธารณะ

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารเชิงบูรณาการสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก
Integrated Management Model for Learning Organization on Sufficiency Economy in Small Schools